

NVE-konsesjonsavdelingen Postboks 5091 Majorstua 0301 Oslo

Høring av søknad om permanent endring i flomreglement for Øyeren. NVEs referanse: 201306598-29

INNSPILL

Innspill til høring sommervannstand regulering 15 juni/30 september.

ERFARINGER I PERIODEN

I løpet av prøveperioden 2014-19 viser GLB data at vannstanden gjennom sommeren har vært så lav og stabil at nytten av det nye forslaget i liten grad har blitt aktuell. Brukerne av Øyeren har i denne perioden opplevd at GLB har klart å holde en meget jevn og forutsigbar vannstand.

Går vi tilbake til årene 2011/12 ser vi at det ville blitt en betydelig forskjell, i 2011 på 9 uker og 2012 på 5 uker. Da var det krise for husdyreierne med dyr på beite i deltaområdet. Vannet stod langt inne på øyene, dyra tråkket ned de høyt liggende områdene og alle brygger og fløyteplasser stod under vann.

Grunneierlaget tok kontakt med NVE v/Rune Flateby som gav tillatelse til GLB om forsert tapping.

Dyreierne var helt klare på at dersom dette skulle gjenta seg stadig, ville det bli uaktuelt å benytte øyene til beite lenger. Grunneierlaget tok derfor kontakt med fylkesmannens miljøvernavdeling og Fetsund Lenser for sammen og jobbe for å finne en mulig løsning. Vi tok kontakt med GLB, for med deres kompetanse, se om vi sammen kunne finne mulige forslag til løsning som kunne legges frem for NVE. Resultatet ble prøveperioden som nå er på høring.

I 2014, første året med det nye tappereglementet og prøveperioden for sommer vannstandsregulering hadde vi lange perioder med meget lav vannstand. Anne Haug som var ansvarlig for gjennomføringen av det nye tappereglementet i Olje og Energi departementet, skrev i forarbeidene til den nye reguleringsplanen, at den fort kunne føre til at elva ble liggende lav i lengre perioder. Hun sier at elva kun i korte perioder skal ligge ned mot 4.6 meter ved Mørkfoss merket etter flomperioden. Dette ble tatt opp på orienteringsmøte som brukerne hadde med GLB våren 2015, av Fet Lenser og båtforeningene. GLB tok dette til orientering og ville prøve å unngå dette videre i prøveperioden. Dette lyktes GLB godt med, og fikk fortjent ros på de neste oppfølgingsmøtene. Det er svært viktig for Fet Lenser og båtforeningenes bruk av båthavnene at dette videreføres.

KOMMINIKASJON I PERIODEN

I løpet av forarbeidene og prøveperioden har vi hatt en meget god kommunikasjon med utveksling av erfaringer og kunnskap som vi tror alle har hatt stort utbytte av.

BRUKER INNTRESSER

For Ramsar-området er bruken av beiten helt avgjørende for det biologiske mangfoldet, det biologiske mangfoldet øker med fire ganger sammenlignet med manuell rydding for å unngå fullstendig gjengroing. Det er spesielt viktig med beite av storfe, og det er også fint å se dyr på beite, for ulike brukergrupper. Der er svært få storfehold igjen i vårt område, slik at det er lett å finne andre ledige beiter dersom forholdene på grunn av vannstanden skulle bli umulige på øyene. Det er helt avgjørende for brukerne at de kan stole på at når dyra først er på beite, så kan de være der trygt hele beiteperioden.

Ved kote 102,04m.o.h. utgjør forskjellen med og uten sommervannstandsreguleringa, 30 cm. Det utgjør enorme beiteområder. Det er ikke bare de områdene som blir stående under vann som blir ødelagt, også de andre lavt liggende områdene får redusert kvalitet.

I de lavtliggende kornområdene vil avlingen enten bli helt ødelagt eller meget redusert ved høy vannstand om sommeren. I 2011 «druket» store arealer og enkelte områder ble utilgjengelig på grunn av høyt vann nivå. For korn-brukerne har GLB praktisering av prøveperioden fungert meget godt.

GRUNNEIERNES VURDERINGER OG ANBEFALING

Grunneierne ber derfor om at prøveperioden med sommervannstands regulering, tas inn som en del av den permanente reguleringen av Øyeren. Vi tror dette blir enda viktigere i en ny klima hverdag. Uten dette blir fort beitedyra borte og Ramsar området mister en viktig kvalitet.

EROSJON

Når det gjelder erosjon i delta, så ser både båtfolket og grunneierne at det eroderer mye mer ved stor vannhastighet og høy vannstand, enn ved stor vannhastighet med lav vannstand. Vi mener derfor at sommervannstandsreglene ikke fører til større erosjon, tvert imot så vil det motvirke økt erosjon ved at elva holdes lavere. Ved høy vannstand graver elva lett ut løs massene i de høyereliggende lagene slik at trær, busker og gras raser ut. Elvekanten i de lavere liggende områder er veldig mye hardere og tåler vannstrømmen bedre.

For Øyeren Fellesforvaltning

Bjørn Brodin
Leder